

Barcelona impulsarà la millora del paisatge urbà i de la qualitat arquitectònica i patrimonial de la ciutat

- » La Mesura de govern *Barcelona Arquitectura, Ciutat Patrimoni* destina 3,7M€ el 2017 a preservar l'arquitectura, el patrimoni i el paisatge urbà i fomentar-ne el coneixement
- » Es crearà un inventari d'arquitectura per difondre-la i generar coneixement, i la Carta de Paisatge de Barcelona, com a eina per millorar la qualitat del paisatge urbà de la ciutat, implicar els agents i la ciutadania i definir les transformacions a abordar
- » Es vol incentivar la rehabilitació arquitectònica i altres actuacions en el paisatge urbà, amb ajuts i impuls a projectes i activitats vinculades a la difusió de l'arquitectura i foment de la protecció del patrimoni arquitectònic i històric-artístic

L'Ajuntament de Barcelona ha elaborat la Mesura de govern 'Barcelona Arquitectura, Ciutat Patrimoni' que recull una sèrie d'accions per preservar el patrimoni ciutadà d'indubtable valor que la ciutat té en la seva arquitectura, el seu espai urbà i el seu paisatge.

El document, elaborat per la Regidoria d'Arquitectura, Paisatge i Patrimoni, preveu destinar 3.705.000 euros durant el 2017 a reforçar el valor que té l'arquitectura i el paisatge per als ciutadans i ciutadanes com a factor de qualitat de vida, i impulsar la millora de la qualitat arquitectònica i patrimonial de la ciutat, tant des de la vessant de la preservació i el coneixement com des de la intervenció i les noves actuacions.

Així mateix, es planteja dissenyar eines per intervenir en tot els àmbits del paisatge urbà a nivell general i en determinades zones específiques de la ciutat. I també es vol millorar la coordinació en les actuacions municipal en l'àmbit de l'arquitectura i el patrimoni amb altres administracions competents.

D'acord amb aquests objectius, s'han establert cinc línies d'acció:

- + **Fer de la qualitat arquitectònica un factor de ciutat**, amb impuls públic i amb col·laboració amb la ciutadania, entitats i institucions.
- + **Elaborar la Carta del Paisatge de Barcelona**, i en el marc d'aquestes abordar l'auscultació de 10 paisatges de la ciutat.
- + **Enfortir la gestió transversal del patrimoni**, ampliant les eines de coneixement, protecció i difusió.
- + **Incentivar la rehabilitació arquitectònica i altres actuacions en el paisatge urbà**, amb ajuts i impuls a projectes amb criteris de sostenibilitat i eficiència energètica.
- + **Promoure el compartiment de dades i l'accés obert** pel coneixement i la utilització.

Potenciar el paisatge i el patrimoni de la ciutat

La mesura parteix de la constatació que Barcelona sempre ha volgut potenciar i dur a terme accions per a la preservació, rehabilitació i transformació de l'arquitectura, el patrimoni i el paisatge urbà. S'han tirat endavant actuacions i eines que han estat pioneres en molt casos, com la campanya Barcelona Posa't Guapa iniciada als anys vuitanta, l'aprovació del Catàleg del Patrimoni Històric i Artístic de la ciutat l'any 2000, l'aprovació el 1999 d'una Ordenança de paisatge urbà i qualitat de vida o la creació d'una Comissió de l'Arquitectura.

Aquesta és una trajectòria de la qual en són protagonistes els ciutadans i ciutadanes de Barcelona, l'Ajuntament i també entitats, associacions i iniciatives de caràcter professional, veïnal i/o econòmic, com ara escoles d'arquitectura i el Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya (COAC).

Fruit d'aquest esforç sostingut en el temps, Barcelona rep una valoració positiva, tal com constata l'informe Quality of life in cities 2015 de la Comissió Europea. El document reflecteix que la ciutat té una puntuació superior a la mitjana europea pel que fa la valoració des seus espais públics, carrers i edificis (del 73,2%), i on més destaca és valoració de l'espai públic (81,4%) i dels edificis (71,0%). I és l'oferta arquitectònica, també, el principal atractiu pels visitants de la ciutat, amb un 9,21 de puntuació al 2013, segons les dades d'activitat turística.

Aquests, però, son uns valors que no persisteixen en el temps sense impuls i sense transformació. Cal construir sobre els encerts i les mancances del passat per portar a terme una política més activa, transformadora i executiva, incidint en el caràcter multidimensional del patrimoni i el paisatge urbà.

Partint d'aquestes valoracions, el text recull la necessitat de reforçar aquests valors i donar-los un nou impuls per fer front a les transformacions que viu la ciutat i donar resposta a noves visions, nous usos que cal potenciar i/o preservar i noves necessitats que fa anys no existien.

D'altra banda, la proposta recull la necessitat de tornar a generar més entusiasme en el compromís de Barcelona i de la ciutadania amb la preservació del seu paisatge urbà i la seva arquitectura. I aposta per reforçar valor que aporta com a millora de la qualitat de vida. Bellesa, ordre visual, i qualitat del disseny són atributs que es perceben en positiu avui a la ciutat, i per això, han de ser potenciats per l'acció pública en col·laboració amb la particular, introduint a l'hora nous reptes com la sostenibilitat i l'eficiència.

I també s'ha de trobar l'encaix per obrir el concepte de patrimoni a una visió àmplia i integradora. El seu valor i significat rau en els processos històrics, artístics, tècnics i científics, econòmics, socials i culturals, així com en el conjunt d'activitats i vivències que es desenvolupen al seu voltant i que, per tant, el caracteritzen, prestant especial atenció a l'arquitectura urbana que és el seu suport.

Actuacions previstes

Així doncs, es preveu el desplegament d'una bateria d'actuacions sota els criteris i objectius explicats abans. Són les següents:

- » **Fer de la qualitat arquitectònica un factor de ciutat, amb impuls públic i amb col·laboració amb la ciutadania, entitats i institucions**

Entre les mesures incloses, destaca la **creació d'un inventari d'arquitectura**, amb especial atenció en una primera fase a l'arquitectura moderna i contemporània (no catalogada), per difondre-la i generar coneixement utilitzant eines d'accés facilitadores per la ciutadania. L'inventari ha de poder servir també per analitzar, en alguns casos, accions de preservació i protecció.

Per fomentar i reforçar la implicació ciutadana, s'ha **incorporat a la convocatòria de subvencions de l'Ajuntament de Barcelona d'una línia específica per la promoció i difusió de l'arquitectura i el patrimoni**.

Es preveu **participar en l'organització de la Setmana de l'Arquitectura de Barcelona**, com a moment de trobada, reflexió i difusió de l'activitat arquitectònica a la ciutat i dels seus valors i iniciar el debat sobre la possibilitat de celebrar una Biennal d'Arquitectura a Barcelona.

A més, es treballarà per potenciar **la qualitat arquitectònica en els concursos** d'obra pública impulsats des de l'Ajuntament de Barcelona. També es detectaran i s'identificaran **els espais públics i conjunts urbans** que per la seva qualitat arquitectònica i/o característiques poguessin ser objecte de reconeixement com a béns d'interès i de protecció, si és el cas. A més, s'enfortirà la **Comissió d'Arquitectura de l'Ajuntament** de Barcelona i **es posarà en marxa la Direcció d'Arquitectura i Patrimoni de la ciutat**.

També s'impulsaran espais de debat, amb l'objectiu **d'actualitzar el discurs des de l'Ajuntament** i generar sinèrgies entre els professionals municipals i els professionals i escoles d'arquitectura. I es posarà en marxa, des de la Mies Van del Rohe, la beca Lily Wright per a fomentar la igualtat d'oportunitats. I es crearà la **Ruta del Racionalisme** per afavorir el coneixement d'aquest període arquitectònic a la ciutat.

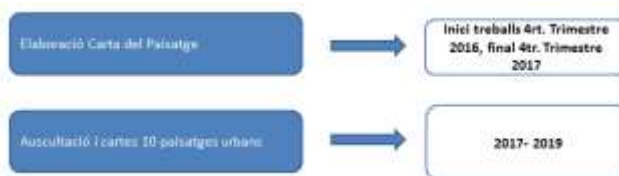
El calendari mesura a mesura per aquest primer paquet d'actuacions és el següent:

» **Elaborar la Carta del Paisatge de Barcelona i auscultar 10 paisatges de la ciutat**

Es **crearà la Carta de Paisatge de Barcelona**, com a eina per identificar els diferents paisatges urbans i establir un catàleg de les intervencions i prescripcions que hauran de recollir les cartes específiques per zones o plans directors, en el seu cas. Els objectius de la Carta seran mantenir i millorar la qualitat del paisatge urbà de la ciutat, implicar els agents i la ciutadania i definir les transformacions a abordar.

I, durant el mandat, **s'auscultaran 10 paisatges de la ciutat** per acordar les cartes de paisatge urbà específics d'aquests. Aquesta fase de diagnosi de les dinàmiques del paisatge, haurà d'anar seguida de la definició d'objectius a assolir i de l'elaboració d'una eina de gestió en la que es concertin i s'acordin les accions específiques a dur a terme. Les auscultacions permetran fer una mirada sobre l'entorn de cadascun d'aquests paisatges des de diversos punts de vista –història, biodiversitat, transformació viscuda– que permetrà posar-los en valor de cara al ciutadà, i garantir que les intervencions que s'hi facin tinguin en compte la seva singularitat.

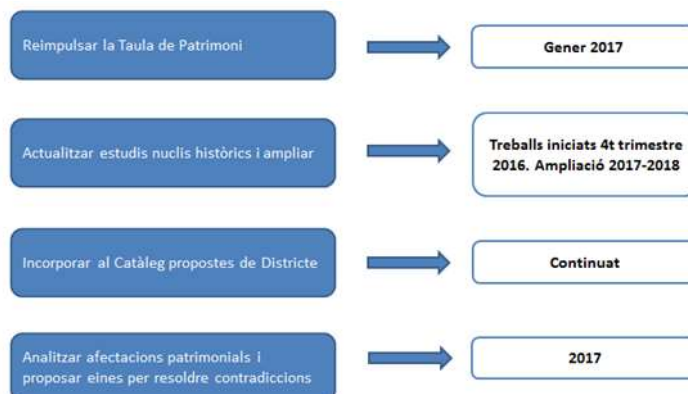
- » **Enfortir la gestió transversal del patrimoni, ampliant les eines de coneixement, protecció i difusió**

Per enfortir la gestió transversal del patrimoni, ampliant les eines de coneixement, protecció i difusió existents, **es vol relançar la Taula de Patrimoni Historico-artístic i Arqueològic de la Ciutat** com a òrgan de coordinació de la gestió transversal del patrimoni de la ciutat, i s'impulsarà que tingui participació ciutadana en el futur.

Així mateix **es vol actualitzar la tasca realitzada d'estudi dels nuclis històrics de la ciutat de Barcelona** i ampliar aquests estudis a altres nuclis, amb l'objectiu d'impulsar en cadascun d'ells les eines necessàries per la seva actuació, ja sigui amb protecció urbanística o amb altres instruments.

La mesura planteja que, a iniciativa dels Districtes, es puguin **incorporar als Catàlegs de Patrimoni territorials noves peces o espais** que al llarg dels anys d'existència de l'actual catàleg han estat objecte per part dels Districtes de valoració.

A nivell urbanístic, es proposa **analitzar en les afectacions patrimonials** i proposar instruments els urbanístics necessaris, per resoldre contradiccions entre nivell de protecció i sostre potencial assignat en certs casos.

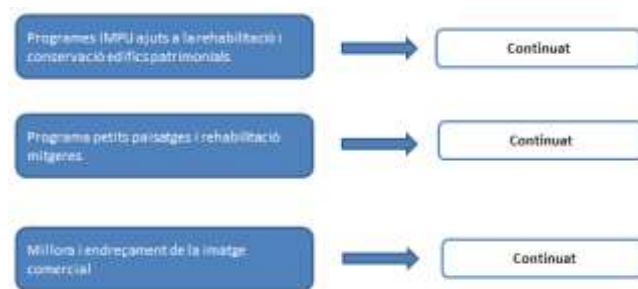

- » **Incentivar la rehabilitació arquitectònica i altres actuacions en el paisatge urbà, amb ajuts i impuls a projectes**

En aquesta línia, es volen **potenciar els programes de l'Institut Municipal de Paisatge Urbà (IMPU)** per millorar la qualitat arquitectònica del parc d'edificis i contribuir a l'objectiu de fer una ciutat amb un paisatge urbà de qualitat, sostenible i autosuficient.

Així, es potenciarà el **programa d'ajuts a la rehabilitació i conservació d'edificis patrimonials**; **s'incrementaran els programes de rehabilitació de parets mitgeres**, i **s'identificaran nous petits paisatges** com a elements que donen sentit de pertinença als veïns i que expliquen petites històries dels barris. També es duran a terme **programes de millora i endreçament de la imatge comercial** de la ciutat.

El calendari de desenvolupament de les actuacions és:

- » **Promoure el compartiment de dades i l'accés obert pel coneixement**

S'impulsarà un projecte d'open data i de mapificació digital per promoure el coneixement, i el compartiment de dades en els àmbits de l'arquitectura i el patrimoni. La previsió és desenvolupar-lo durant el quart trimestre de 2017.

Inversió i recursos previstos

En la mesura *Barcelona Arquitectura, Ciutat Patrimoni* s'inclouen diverses accions d'impuls i coordinació, alhora que projectes a desenvolupar al llarg del mandat. El document presenta el pressupost previst per al 2017, entenent que diverses mesures tindran continuïtat en els propers anys i, per tant, el seu pressupost s'anirà ampliant i es presentarà al llarg dels informes de seguiment de la mesura.

Acció	Pressupost 2017
Creació de l'inventari d'arquitectura <i>Suport a la col·laboració amb COAC, DOCOMOMO i altres entitats pels treballs de compilació i recerca</i>	25.000€
Estudis afectacions conjunts urbans patrimonials	200.000€
Elaboració de la Carta del Paisatge Urbà i auscultació de zones	150.000€
Col·laboració en la Setmana de l'Arquitectura i estudi per la celebració Biennal	30.000€
Subvencions convocatòria general	Dins de la convocatòria d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat
Subvencions per millorar la qualitat arquitectònica i altres actuacions a edificis	1.300.000€
Inversions mitgeres, petits paisatges i altres actuacions	2.000.000€